Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΕΝΩΣΕΩΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ»

ΜΕΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΙΝ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ

Στή στήλη τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Θεολόγων δημοσιεύονται θέσεις καί ἀπόψεις σχετικά μέ τή διδασκαλία καί τό χαρακτῆρα τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν.

Ὁ Εὐάγγελος Στ. Πονηρός, Καθηγητής Θεολόγος τῆς Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης καί μέλος τῆς ΠΕΘ ἀπαντᾶ σέ βασικά θέματα γιά τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν στή Μέση Ἐκπαίδευση.

«Ἄγγλος ἤ Γερμανός ἤ Γάλλος δύναται νά εἶναι κοσμοπολίτης ἤ ἀναρχικός ἤ ἄθεος ἤ ὁ,τιδήποτε. Ἔκαμε τό πατριωτικόν χρέος του, ἔκτισε μεγάλην πατρίδα. Τώρα εἶναι ἐλεύθερος νά ἐπαγγέλλεται χάριν πολυτελείας τήν ἀπιστίαν καί τήν ἀπαισιοδοξίαν. Ἀλλά ὁ Γραικύλος τῆς σήμερον, ὅστις θέλει νά κάμῃ δημοσίᾳ τόν ἄθεον ἤ τόν κοσμοπολίτην, ὁμοιάζει μέ νάνον ἀνορθούμενον ἐπ᾽ ἄκρων ὀνύχων καί τανυόμενον νά φθάσῃ εἰς ὕψος καί φανῇ καί αὐτός γίγας. Τό ἑλληνικόν ἔθνος, τό δοῦλον, ἀλλ᾽ οὐδέν ἧττον καί τό ἐλεύθερον ἔχει καί θά ἔχει διά παντός ἀνάγκην τῆς θρησκείας του».

Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης

(Ἀπόσπασμα ἀπό τό διήγημα «Λαμπριάτικος ψάλτης»)

Α΄) Τό τεχνητό πρόβλημα

Οἱ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι θεολόγοι καθηγητές διδάσκουν τήν ἐν Χριστῷ παιδεία, καταβάλλουν κόπους ἐπί σειρά ἐτῶν καί δέν ἀντιμετωπίζουν κανένα πρόβλημα ἀποδοχῆς τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν πατέρων καί τῆς διδασκαλίας τους, κανένα πρόβλημα ἀποδοχῆς τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔργου τους ἤ τῆς ἰδιότητός τους ὡς ἐκπαιδευτικῶν στό χῶρο τοῦ σχολείου τους.

Κι ὅμως κάποιοι ἄνθρωποι εὑρισκόμενοι ἐκτός σχολείου καί γενικά ἐκτός παιδείας δημιουργοῦν προβλήματα. Ἐπιχειροῦν νά δημιουργήσουν θόρυβο, ἡ πολυαγαπημένη τους τακτική, ἐπιχειροῦν νά ἐπιβληθοῦν μέ προπαγανδιστικούς τρόπους, τακτική ἀπαράδεκτη μέσα σέ δημοκρατούμενη κοινωνία, ἐπιχειροῦν νά ἐπηρεάσουν κυβερνήσεις ἐρήμην τοῦ λαοῦ. Καθαρά ἑλληνικό τό πρόβλημα, καθαρά ἑλληνικές καί οἱ ἀντιδημο-

Ἐπιμέλεια ***κ.᾽Ηλία Δ. Μπάκου***

κρατικές αὐτές τακτικές τῶν ὁποίων ἡ ἐφαρμογή ἐπιχειρεῖται στήν πατρίδα τῆς δημοκρατίας, Ἑλλάδα. Ἡ μειοψηφία τῶν Γραικύλων, ἡ ὁποία ἀντιδροῦσε καί κατά τήν ἐποχή τοῦ Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη καί τόν ἀνάγκασε νά τήν κατακεραυνώσει στό διήγημά του «λαμπριάτικος ψάλτης», ἔχει καί σήμερα πνευματικούς ἀπογόνους, λίγους, ἐπίμονους, θορυβώδεις.

Ποιά ἡ ἐπιδίωξη ὅσων θορυβοῦν εἰς βάρος τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς παιδείας; Ἡ ἀπαγόρευση διδασκαλίας τῆς ὀρθόδοξης χριστιανικῆς παιδείας στά σχολεῖα τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. Ἡ μείωση τῶν δικαιωμάτων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν μαθητῶν καί γονέων, Ἑλλήνων καί μή: ἐπιδιώκεται νά μή ἔχουν πλέον οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοί τό δικαίωμα νά ἀπολαμβάνουν στά σχολεῖα τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους τήν ὀρθόδοξη χριστιανική παιδεία.

Ἡ ἐπιδίωξη αὐτή ἀποτελεῖ μέρος μιᾶς γενικότερης ἐπιδιώξεως, ἡ ὁποία φέρει τόν γενικό χαρακτηρισμό «χωρισμός τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τήν πολιτεία». Ἡ ξενόφερτη αὐτή ἐπιδίωξη ξεκινᾶ ἀπό τό 1830, ὁπότε ἐπρόκειτο νά ὑπογραφεῖ τό πρωτόκολλο τοῦ Λονδίνου περί συστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Ἐάν κάποτε ἐπιβληθεῖ, θά σημάνει γενικά τήν μείωση τῶν δικαιωμάτων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν μέσα στήν Ἑλλάδα στό κράτος, τό ὁποῖο τό 1822 ἱδρύθηκε ἀπό τούς ἐπαναστατημένους Ἕλληνες ὡς χριστιανικό κράτος. Οἱ ἐπαναστατημένοι πρόγονοί μας, οἱ ἱδρυτές τοῦ νέου ἑλληνικοῦ κράτους κατά τήν Α΄ Ἐθνική Συνέλευση τοῦ 1822 ὅρισαν στό πρῶτο Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, ὅτι «Ὅσοι αὐτόχθονες κάτοικοι τῆς Ἐπικρατείας τῆς Ἑλλάδος πιστεύουσιν εἰς Χριστόν, εἰσίν Ἕλληνες», ἔθεσαν δηλαδή ὡς βάση δημιουργίας τοῦ κράτους αὐτοῦ τήν εἰς Χριστόν πίστη. Ἡ πίστη αὐτή ἐξακολουθεῖ νά ἐπιζῇ καί νά γεμίζει τίς ψυχές τῶν Ἑλλήνων ἐδῶ καί δύο χιλιάδες χρόνια στήν ἱστορική ἑλληνική γῆ. Γι᾽ αὐτό καί κανένας Ἕλληνας δέν θά δεχθεῖ τήν ἐπιχειρούμενη ἀπό μία ἠχηρή μειοψηφία ἐπιβολή ἀπαγορεύσεως τῆς χριστιανικῆς παιδείας ἀπό τά ἑλληνικά κρατικά σχολεῖα.

Τώρα τελευταῖα, ἐπειδή οἱ διάφορες παλιές προφάσεις ἔχουν ἤδη ξεφτίσει, προβάλλεται ὡς πρόφαση γιά τήν ἀπαγόρευση τῆς διδασκαλίας τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς παιδείας καί τό γεγονός ὅτι στά ἑλληνικά σχολεῖα φοιτοῦν καί τέκνα ἀλλοδαπῶν ἀλλοθρήσκων ἐργαζομένων. Ὡς πρός αὐτό τό σημεῖο ἰσχύουν οἱ ἑξῆς τέσσερεις διαπιστώσεις: 1) Τά ἀλλοδαπά παιδιά δέν εἶναι ὅλα ἀλλόθρησκα, αὐτό ἀποκρύπτεται συστηματικά ἀπό πολλούς. 2) Ὁρισμένα ἀπό τά ἀλλόθρησκα παιδιά παρακολουθοῦν κανονικά τό μάθημα καί βαθμολογοῦνται, ἐπειδή καί τά ἴδια καί οἱ γονεῖς τους ἐπιθυμοῦν νά ἐνημερωθοῦν γιά τήν ἐπικρατοῦσα θρησκεία τῆς χώρας, ὅπου ζοῦν καί ἐργάζονται. 3) Κανένας ἀλλόθρησκος δέν ἀρθρογράφησε ποτέ εἰς βάρος τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ μαθήματος θρησκευτικῶν, αὐτό τό πράττει πάντοτε μία μικρή μειοψηφία ἡμεδαπῶν. 4) Καμμία χώρα τῆς ὑφηλίου δέν ἄλλαξε ποτέ τό σύστημα παιδείας τῶν δικῶν της παιδιῶν, δέν ἀποτόλμησε νά τούς στερήσει τήν πατροπαράδοτη παιδεία, ἐπειδή δέχθηκε στήν ἐπικράτειά της τόν ὁποιοδήποτε ἀριθμό ἀλλοδαπῶν ἐργαζομένων, κάτι τέτοιο οὔτε στήν Ἑλλάδα θά συμβεῖ.

Ὑποσημειώσεις:

1. Ἀξίζει νά ἀπολαύσουμε μερικά ἀκόμη ἀποσπάσματα ἀπό τό ἀριστούργημα αὐτό, τό ὁποῖο ὅταν τό ἀντικρύζουν ὅσοι πολεμοῦν τήν ὀρθόδοξη πίστη καί ζωή, νέοι Γραικύλοι νάνοι, σιωποῦν ντροπιασμένοι. Ἔλεγαν κατά Παπαδιαμάντη οἱ τότε Γραικύλοι: « "Μή θρησκευτικά πρός Θεοῦ!". Τό Ἑλληνικόν Ἔθνος δέν εἶναι Βυζαντινοί, ἐννοήσατε; Οἱ σημερινοί Ἕλληνες δέν εἶναι κατευθεῖαν διάδοχοι τῶν ἀρχαίων. Ἔπειτα ἐπολιτίσθησαν, προόδευσαν καί αὐτοί. Συμβαδίζουν μέ τά ἄλλα ἔθνη. Ποίαν ποίησιν ἔχει τό νά γράψῃς, ὅτι ὁ Χριστός "δέχεται τήν λατρείαν τοῦ πτωχοῦ λαοῦ;"». Τέτοια καί ἄλλα παρόμοια ξεστόμιζαν οἱ τότε Γραικύλοι νάνοι, ἀλλ᾽ ὁ Παπαδιαμάντης, ὁ ἅγιος τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, ἐπέμενε: «Τό ἐπ᾽ ἐμοί ἐν ὅσῳ ζῶ καί ἀναπνέω καί σωφρονῶ, δέν θά παύσω πάντοτε, ἰδίως δέ κατά τάς πανεκλάμπρους ταύτας ἡμέρας, νά ὑμνῶ μετά λατρείας τόν Χριστόν μου, νά περιγράφω μετ᾽ ἔρωτος τήν φύσιν, καί νά ζωγραφῶ μετά στοργῆς τά γνήσια Ἑλληνικά ἔθη. "Ἐάν ἐπιλάθωμαί σου, Ἱερουσαλήμ, ἐπιλησθείη ἡ δεξιά μου, κολληθείη ἡ γλῶσσα μου τῷ λάρυγγί μου, ἐάν μή σου μνησθῶ"».

2. Ἔχει πρό πολλοῦ διαπιστωθεῖ προσφυῶς, ὅτι, ἐάν ἡ ἐπιδίωξη αὐτή πραγματοποιηθεῖ, θά ἀποτελέσει "καίριο πλῆγμα κατά τοῦ Ἑλληνισμοῦ" (Κωνσταντῖνος Δωρ. Μουρατίδης, Χωρισμός ἤ συμπόρευση Ἐκκλησίας καί πολιτείας; Κοινωνία ἔτος Μ΄, Ἰαν.-Ἰούν. 1988, τεῦχ. 1-2, σ. 7.)

3. Κείμενα πίστεως καί Ἐλευθερίας, (αὐθεντικαί μαρτυρίαι ἐπωνύμων καί ἀνωνύμων Ἑλλήνων περί τῆς Ἐθνεγερσίας τοῦ 1821), Ἐπιμέλεια Ἠλ. Β. Οἰκονόμου, ἔκδ. Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», Ἀθῆναι 1985, σ. 97.

Εὐάγ. Στ. Πονηρός Δρ Θ., Μ.Φ.

Συνάντησις τοῦ Ἀλβανίας καί τοῦ Ὑπ. Πολιτισμοῦ τῆς Χώρας

Ὁ ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ τῆς Ἀλβανίας κ. Φερντινάντ Τζαφεράϊ συνηντήθη μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας κ. Ἀναστασίου καὶ συνεζήτησαν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ἀποκαταστάσεως εἰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας τῆς Χώρας. Εἰς ἀνακοίνωσιν τοῦ Ἀλβανικοῦ ὑπουργείου τονίζεται ὅτι ὁ κ. Τζεφεράϊ ἐξέφρασε τὴν ὑποστήριξίν του εἰς τὰς πρώτας παρεμβάσεις εἰς αὐτὰ τὰ μνημεῖα. Προστίθεται, ἐπίσης, ὅτι: «Βάσει μελετῶν, ποὺ ἔχουν γίνει ἀπὸ τὸ Ἰνστιτοῦτο Μνημείων Πολιτισμοῦ σὲ 180 Ἐκκλησίες, ὑπολογίζεται πὼς ἀπαιτεῖται κονδύλι περίπου πενήντα ἑκατομμυρίων Λὲκ γιὰ τὴν ἀποκατάσταση ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν». Ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν ἰδίαν ἀνακοίνωσιν, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐδεσμεύθη διὰ συνεργασίαν μὲ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὰς παρεμβάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦνται.

ὈΡΘΟΔΟΞΗ ΖΩΗ
ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΠΑΤΕΡΕΣ

● **ΕΝΑ–ΕΝΑ ΤΑ ΣΚΑΛΙΑ.** Τήν συμβουλή αὐτή δίνει **ὁ Μ. Βασίλειος** σέ ὅσους ἀρχίζουν τόν καλόν ἀγῶνα, λέγοντας: «*Μή τεντώνης τόν ἑαυτόν σου ἀμέσως στήν ἀκρότητα τῆς ἀσκήσεως, οὔτε νά ξεθαρρέψης στόν ἑαυτόν σου, γιά νά μή πέσης ἀπό τήν ἀπειρία σου ἀπό τό ὕψος τῆς ἀσκήσεως. Εἶναι πολύ καλύτερη ἡ προκοπή, πού γίνεται σιγά–σιγά. Νά ἀφαιρῇς λοιπόν λίγο–λίγο τίς ἡδονές τοῦ βίου ἐξαφανίζοντας ἀπό τόν ἑαυτόν σου κάθε συνήθεια, γιά νά μή φορτωθῇς πλῆθος πειρασμῶν ἀπό τήν ἀπότομη ἀποκοπή καί τόν ἐρεθισμόν ὅλων μαζί τῶν ἡδονῶν. Ὅταν λοιπόν νικήσης τό ἕνα πάθος τῆς ἡδονῆς κατά κράτος, τότε νά ἀντιπαραταχθῇς ἐναντίον ἄλλης ἡδονῆς, καί ἔτσι ὅλες τίς ἡδονές κατάλληλα θά τίς κατανικήσης*». Ἕνα–ἕνα λοιπόν τά σκαλιά.

● **ΦΩΤΙΑ Ο ΦΟΒΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.** Ἀντιγράφω ἀπό τά «***Πρακτικά καί θεολογικά κεφάλαια***» τοῦ **Ἁγ. Συμεών τοῦ Ν. Θεολόγου**: «*Ὅποιος φοβᾶται τόν Κύριον δέν φοβᾶται τίς λυσσώδεις ἐπιθέσεις τῶν δαιμόνων, οὔτε καί τῶν ἀνθρώπων τίς φοβερές ἀπειλές, ἀλλά μοιάζει ὁ ἴδιος μέ φωτιά ἤ φλόγα ἀναμμένη, πού περπατᾶ σέ ἀπόκρυφους καί σκοτεινούς τόπους, νά κυνηγᾶ τούς δαίμονες, νύχτα καί μέρα, καί αὐτοί φεύγουν γιά νά μή τούς κατακάψη ἡ φλογερή ἀκτίνα τῆς θεϊκῆς φωτιᾶς, πού ξεπετάγεται ἀπό τόν πιστόν, πού φοβᾶται τόν Κύριον*». Πίστη καί ἀγάπη στόν Θεόν καί ἄπειρος σεβασμός. Αὐτός εἶναι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ.

● **ΠΩΣ ΓΙΝΕΣΑΙ ΣΟΦΟΣ ΚΑΙ ΑΓΑΘΟΣ.** Τήν ἀπάντηση μᾶς τήν δίνει **ὁ Ἅγ. Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής (*Στά Ἅγια Θεοφάνεια*)**, ὅπου λέγει: «*Ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, ἐάν συναφθῇ μέ τόν Θεόν, μέ τήν προσευχή καί τήν ἀγάπη, γίνεται σοφός καί ἀγαθός... Ἄν ὁ νοῦς ἀπομακρυνθῇ ἀπό τόν Θεόν, γίνεται κτηνώδης, λόγῳ τῆς φιληδονίας του, ἤ θηριώδης καί ἀντιμάχεται ὅλους τούς ἀνθρώπους*». Γι᾽ αὐτό ἄς προσέξουμε πολύ ἄν εἴμαστε ἤ ὄχι κοντά στόν Θεό.

● **ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ.** Στήν «***Β΄ Ἑκατοντάδα κεφαλαίων***» τοῦ **Ἁγ. Νικήτα τοῦ Στηθάτου** ἐδιάβασα τήν ἀκόλουθη διδασκαλία: «*Ὅταν τό ἀσυγκράτητον νερόν τῶν ἐμπαθῶν λογισμῶν τοῦ νοῦ συγκρατηθῇ μέ τήν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ἡ ἁλμυρή ἄβυσσος τῶν ἀπρεπῶν ἐννοιῶν καί ἐνθυμήσεων χαλινωθῇ μέ τήν ἐγκράτεια καί τήν μελέτη τοῦ θανάτου, τότε φυσᾶ τό θεῖον πνεῦμα τῆς μετανοίας καί κατεβαίνουν τά νερά τῆς κατανύξεως, μέ τά ὁποῖα ὁ Θεός καί Δεσπότης, ἀφοῦ τά βάλη στόν νιπτῆρα τῆς μετανοίας, πλένει τά νοητά πόδια μας καί τά κάνει ἄξια νά πατοῦν τήν αὐλή τῆς βασιλείας του*».

● **ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΤΡΙΠΤΥΧΟΝ.** Ὁ **μέγας Ἅγ. Γρηγόριος ὁ Θεολόγος** μᾶς διδάσκει τό ἱερόν τρίπτυχον, πού πρέπει νά τηρῇ κάθε βαπτισμένος Χριστιανός καί αὐτό εἶναι τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Μᾶς λέγει: «*Αὐτά τά τρία ἀπαιτεῖ ὁ Θεός ἀπό κάθε ἄνθρωπον, πού ἔχει βαπτισθῇ: Πρῶτον πίστη ὀρθή ἀπό τήν ψυχή του, δεύτερον τήν ἀλήθειαν ἀπό τήν γλῶσσα του καί τρίτον τήν σωφροσύνη ἀπό τό σῶμα του*». Ἀληθινόν ἱερόν τρίπτυχον.

Π. Μ. Σωτῆρχος

ΒΙΒΛΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΜΑΡΙΑΝ ΤΗΝ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗΝ
Ἀπὸ τὰς ἐκδόσεις τοῦ «Ὀρθοδόξου Τύπου»

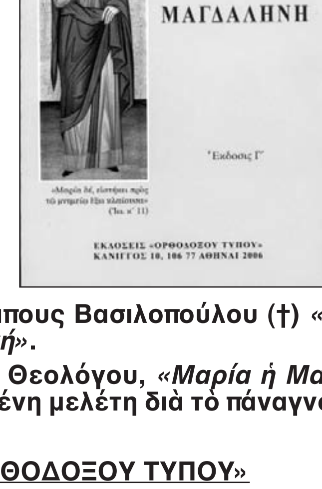

1. **Ἀρχιμανδρίτου Χαραλάμπους Βασιλοπούλου (†) *«Ἡ Ἁγία Μαρία ἡ Μαγδαληνή»*.**
2. **Εὐαγγέλου Καραδήμου, Θεολόγου, *«Μαρία ἡ Μαγδαληνή»*. Ἐμπεριστατωμένη μελέτη διὰ τὸ πάναγνον πρόσωπον τῆς Ἁγίας.**

Βιβλιοπωλεῖον «ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΤΥΠΟΥ»
Κάνιγγος 10, α΄ ὄροφος 106 77 Ἀθῆναι,
Τηλ. 210–38 16 206 Τελεφὰξ 210– 38 28 518

ΚΥΡΙΑΚΗ Θ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ
25 ΙΟΥΛΙΟΥ 2010
Ἀπόστολος: Γαλ. δ΄ 22 – 27
Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιδ΄ 22 – 34
Ἦχος πλ. δ΄— Ἑωθινόν: Θ΄
ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΛΙΓΟΠΙΣΤΙΑΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΙΣΤΙΝ

Οἱ χριστιανοί συχνά πέφτουν ἀπό τήν πίστη στήν ὀλιγοπιστία, ὅταν ἀντιμετωπίζουν κάποιο σοβαρό πρόβλημα ἤ κάποιον κίνδυνο. Χάνουν τήν ἐμπιστοσύνη τους στό Θεό, προσεύχονται μέ ταραχή καί μειωμένη πίστη καί καταλαμβάνονται ἀπό τό ψυχοφθόρο συναίσθημα τοῦ φόβου.

Τό ἴδιο συνέβαινε καί μέ τούς Ἀποστόλους, παρόλο πού πάντα εἶχαν κοντά τους τό Χριστό, τήν πηγή τῆς ζωῆς καί τῆς δύναμης. Χαρακτηριστικό εἶναι τό περιστατικό μέ τόν Πέτρο, ὅταν ζήτησε ἀπό τόν Χριστό, πού περπατοῦσε πάνω στά νερά τῆς θάλασσας σάν νά ἦταν ξηρά, νά κάνει καί αὐτός τό ἴδιο μέ τήν δική του βοήθεια. Πράγματι ἄρχισε καί ὁ Πέτρος νά περπατάει «ἐπί τά ὕδατα ἐλθεῖν πρός τόν Ἰησοῦν». Ὅταν ὅμως φύσηξε ἰσχυρός ἄνεμος, φοβήθηκε καί ἄρχισε νά βυθίζεται στά νερά. Τότε φώναξε: «Κύριε, σῶσον με». Καί ἀμέσως ὁ Χριστός τοῦ ἔπιασε τό χέρι, ἐλέγχοντάς τον γιά τήν ὀλιγοπιστία του.

Ἕνας ἐπίσκοπος λέει ὅτι «ἡ ζωή μας μοιάζει μέ ταξίδι μέσα σέ φουρτουνιασμένη θάλασσα. Πολλοί ἐπιχειροῦν τό ταξίδι τῆς ζωῆς μόνοι τους. "Δέν χρειάζομαι τόν Χριστό, θά τά καταφέρω μόνος μου. Μέ τίς ἱκανότητές μου, τίς δυνάμεις μου, τά χρήματά μου", ὑποστηρίζουν. Πολύ σύντομα ὅμως γίνονται ναυαγοί τῆς ζωῆς. Βυθίζονται καί πνίγονται στή θάλασσα τῶν πειρασμῶν, τῶν δυσκολιῶν, τῶν ἀποτυχιῶν. Ἀντίθετα, μέ τόν Χριστό κυβερνήτη στό πλοῖο τῆς ζωῆς μας θά ἀντιμετωπίσουμε μέ ἐπιτυχία τίς τρικυμίες τῆς ζωῆς, θά περπατήσουμε πάνω ἀπό τίς δυσκολίες καί τά ἐμπόδια καί θά φθάσουμε αἰσίως στό λιμάνι τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ».

Εἶναι μακάριοι οἱ ἄνθρωποι, πού ἔχουν μόνιμα στραμμένο τό νοῦ τους στό Θεό καί ἡ καρδιά τους χτυπάει στό ρυθμό, πού ὑπαγορεύουν οἱ ἐντολές του. Εἶναι οἱ ἐπίγειοι ἄγγελοι, πού μέ ἀσφάλεια θά καταλήξουν στόν Παράδεισο.

Πρωτ. Δ.Δ.Τ.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ ΤΟΥ «Ο.Τ.»

ΠΟΥ ΒΑΙΝΟΜΕΝ, ΛΟΙΠΟΝ ΩΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗ;

Τοῦ κ. ***Ἀποστόλου. Π. Παπαθεοδώρου***

Ὡς κραυγὴ ἀπογνώσεως ἀκούονται πανταχόθεν: «Ποὺ βαίνομε, «βουλιάζομε;». Ὡς ἄτομα, Οἰκογένεια, Σχολεῖο, Κοινωνία, Κράτος, Ἔθνος, Ἀνθρωπότητα, ἡ Γῆ μας...! Ἰδοὺ κάποιες ἐνδεικτικὲς περιπτώσεις, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὴν Οἰκογένεια: Ἡ ἐργαζομένη **μητέρα** ἀναθέτει τὴν ἀνατροφὴ τοῦ ἢ τῶν παιδιῶν της στὴν ξένη «παραμάνα», μέγα μέρος τῶν γονέων εἶναι διεζευμένοι καὶ τὰ παιδιὰ ἐγκαταλείπονται, ἐνίοτε, καὶ στὴν τύχη τους. Ἡ προγραμματισμένη ἀποφυγὴ γεννήσεως τῶν παιδιῶν, ἀκόμη καὶ μὲ τὴν ἐγκληματικὴ ἔκτρωση, ὁδηγεῖ στὸ ὑπ᾽ ἀρ.1 Ἐθνικὸ **Πρόβλημα τῆς Ὑπογεννητικότητος,** ποὺ κινδυνεύομεν συντόμως νὰ ὁδηγηθοῦμε καὶ σὲ «μειοψηφία ἐντὸς τῶν τειχῶν μας». Τὸ **σχολεῖο** καθίσταται πάρεργο γιὰ ὡρισμένους Ἐκπαιδευτικούς, οἱ ὁποῖοι προτιμοῦν τὰ οἶκοι φροντιστήρια, ἐνῶ, σὲ ἀπεργίες, πρωτοποροῦν στὶς πορεῖες στοὺς κεντρικοὺς δρόμους, μαζὶ καὶ μὲ τοὺς μαθητάς τους, ποὺ καταφεύγουν συχνὰ καὶ στὴν κατάληψη τῶν Σχολείων. Τὰ τελευταῖα δέχονται καὶ ποικίλες καταστροφές, ἐνῶ συνομήλικές των στρατεύονται καὶ στοὺς γνωστοὺς – ἀγνώστους κουκουλοφόρους, μὲ θύματά τους ἀκόμα καὶ νεαρὲς ἔγκυες μητέρες στὶς φλόγες καταστημάτων (Τραπέζης), πρᾶγμα ποὺ συνεκλόνισε ὄντως τοὺς πάντες, ὅπως μαρτυροῦν καὶ τὰ σχετικὰ μηνύματα στὸν χῶρο τοῦ ἐγκλήματος! Τὸ κακὸ μεταφέρεται ἤδη ἀπὸ τὶς μεγαλουπόλεις καὶ στὴν εὐρύτερη ἐπαρχία, μὲ θύματα τους καὶ τοὺς ἀδυνάτους, ὑπερήλικες κ.λπ. Τὰ δὲ τηλεοπτικὰ κανάλια γέμουν ἀπὸ «Σόδομα καὶ Γόμορρα», ἀντίγραφα, καὶ μὲ μεγέθυνση, τῆς Κοινωνίας μας! **Οἱ πλέον ἁρμόδιοι – πολιτικοὶ ἡγέτες μας,** ὡς Κυβέρνηση καὶ Βουλὴ τῶν ὑπεραρίθμων 300 (ἀντὶ 200 τὸ πολὺ) Βουλευτῶν, προστατεύονται διὰ Νόμου καὶ γιὰ τὶς πλέον σκανδαλώδεις παραγραφὲς οἱωνδήποτε παραβάσεων, ἐνῶ Γείτονες ἀπειλοῦν καὶ τὴν Ἐπικράτειά μας!

Ἐν τῷ μεταξύ, μὲ τὴν **κακὴ χρήση** τῆς καταπληκτικῆς τεχνολογικῆς προόδου, βομβαρδίζεται ἀνηλεῶς ἡ ἐπιφάνεια τῆς ταλαιπώρης Γῆς μας, ἤτοι τῆς θαλάσσης, καὶ μὲ τὴν ἐν ἐνεργείᾳ κατ᾽ αὐτὰς ἐκτεταμένη πετρελαιοκηλίδα, καθὼς καὶ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς ἀτμόσφαιρας, πού, μὲ τὰ καυσαέρια κ.λπ., δηλητηριάζουν τὴ ζωὴ ἀνοίγοντας καὶ τὶς γνωστὲς θανατηφόρες σχετικὲς τρύπες ἀζώτου! Σὰν νὰ μὴ ἔφθανε αὐτό, ἔχομε καὶ τὴν ἔξαρση Ἡφαιστείων, ποὺ καλύπτουν καὶ τὴν ἀτμόσφαιρα μὲ τὴ γνωστὴ σκόνη, καθὼς καὶ τοὺς ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην τοπικοὺς ποικιλώνυμους «ἀκήρυκτους» πολέμους!

—Γεννᾶται, λοιπόν, τό μέγα ἐρώτημα: Ὑπάρχει δρόμος σωτηρίας καὶ τί μέλει γενέσθαι; Πιστεύω, ὅτι κάποια ἀπάντηση, ἐδώσαμε σὲ προηγούμενο κείμενό μας, θεωρώντας ὡς βασικὴ ἀφετηρία ὅλων τῶν ἄλλων, τὸν ἀθεϊσμό, διότι μόνον μ᾽ αὐτὸν «ἐπιτρέπονται τὰ πάντα» (Ντοστογιέφσκι), μὲ τὰ παντοῖα ἐπακόλουθα τοῦ ὑλισμοῦ, τῆς Καταναλωτικῆς Κοινωνίας, τοῦ ὑπερβολικοῦ δανεισμοῦ, τοὺς καρποὺς τοῦ ὁποίου βιώνουμε κατ᾽ αὐτάς, μὲ παγκόσμια μάλιστα ἐμβέλεια κ.λπ.

Σχετικὰ δὲ μὲ τὸν Λαό μας εἰδικώτερα στὸ πρὸ 40ετίας ἐκδοθὲν βιβλίο μου «Τὰ Προτερήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ὑπὸ τὸ Πρῖσμα τῆς Ἀγωγῆς καὶ τῶν Καιρῶν μας» (ἐπὶ τῇ 150ῇ ἐπετηρίδι τοῦ 1821, Ἀθ. 1971, σσ. 167), ἐξετάζοντας ἀναλυτικὰ τὶς ἀρετές του καὶ συνοπτικὰ τὰ μειονεκτήματά του, καταλήγω στὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ Γένος μας ἔχει πολλὲς ἀρετὲς – ἀκόμα καὶ «θεόσδοτες», καθὼς καὶ ἀδυναμίες. Ἐπειδή, ὅμως δὲν μποροῦν συγχρόνως νὰ λειτουργοῦν, γι᾽ αὐτό, ὅταν κυριαρχοῦν τὰ προτερήματά μας ἐν γένει, τότε θαυματουργοῦμε, ἐνῶ ἐπὶ κυριαρχίας τῶν μειονεκτημάτων μας, μὲ βασικώτερο τὴ Διχόνοια, τότε βαίνομε σὲ κάθε καταστροφή. Ἂς ἀγωνιζώμεθα, λοιπόν, νὰ καλλιεργοῦμε περισσότερο τὶς ἀρετές μας. Ὡς

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛ.

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Τοῦ ***κ. Παναγιώτου Ἰ. Μπούμη,*** *Ὁμοτ. Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν*

1. Βάσεις συζητήσεως

Θά ξεκινήσω μέ τά κανονικά καί αὐθεντικά κείμενα τῆς Ἐκκλησίας (μας), τά ὁποῖα κατά τήν ταπεινή μου γνώμη καί γνώση ἔχουν ἄμεση σχέση μέ τό θέμα μας, πού δυστυχῶς ἤ καί εὐτυχῶς κατέστη φλέγον καί στή σημερινή ἐποχή.

Κατά πρῶτον, λοιπόν, ἡ θεία καί θεόπνευστη Ἁγία Γραφή διά τοῦ Ἀποστόλου Παύλου μᾶς λέει στήν Α΄ Πρός Κορινθίους ἐπιστολή του: *«Θέλω δέ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δέ ἵνα προφητεύητε·* ***μείζων γάρ ὁ προφητεύων ἤ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτός εἰ μή διερμηνεύῃ,*** *ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομήν λάβῃ»* (Α΄ Κορ. 14, 5). *«Διόπερ ὁ λαλῶν γλώσσῃ προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.* ***Ἐάν γάρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τό πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δέ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστι. Τί οὖν ἐστι; Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δέ καί τῷ νοΐ·*** *ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δέ καί τῷ νοΐ»* (Α΄ Κορ. 14, 13–15). *«Τί οὖν ἐστιν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμόν ἔχει, διδαχήν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, ἑρμηνείαν ἔχει· πάντα πρός οἰκοδομήν γινέσθω»* (Α΄ Κορ. 14, 26). ***«Ὥστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε τό προφητεύειν, καί τό λαλεῖν γλώσσαις μή κωλύετε·*** *πάντα εὐσχημόνως καί κατά τάξιν γινέσθω»* (Α΄ Κορ. 14, 39–40).

Ἀποσπάσαμε ὁρισμένα χωρία ἀπό τό 14ο κεφάλαιο, γιατί αὐτά, νομίζουμε, εἶναι τά πιό χαρακτηριστικά, καθοριστικά καί διαφωτιστικά. Ἀλλά καί ἀπό αὐτά τονίσαμε καί ὑπογραμμίσαμε μερικά, γιά νά ἐξαγάγουμε ὁρισμένα καθοδηγητικά – πιλοτικά συμπεράσματα, διά τῶν ὁποίων διακρίνεται καί ἡ εὐρύτητα τοῦ πνεύματος τῶν καθοριζομένων.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος (ἡ Ἁγία Γραφή):

α) Κάνει δεκτή καί τήν προσφορά τοῦ προφήτη – δασκάλου, πού μιλάει στή γλώσσα τοῦ ἀκροατῆ, ἀλλά καί ἐκείνου πού μιλάει σέ ἄλλη γλώσσα καί ἰδίως ὅταν ἑρμηνεύει ἐκεῖνα, πού ἐκφέρει στήν «ξένη» αὐτή γλώσσα.

β) Παραδέχεται καί τήν «πνευματική» –καρδιακή εὐχή– προσευχή καί ψαλμωδία, ἀλλά ἀποδέχεται καί τή νοηματική – διανοητική προσ(ευχή), καθώς καί τήν ἀνάλογη ὑμνολογία.

γ) Προτιμᾶ τήν κατανοητή γλώσσα ἰδίως στή διδασκαλία, ἀλλά δέν ἀπορρίπτει καί τή μυστική ἤ μυσταγωγική γλώσσα καί ὁδό.

Ἐν συνεχείᾳ ἐρχόμαστε σέ δύο σχετικούς κανόνες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐπικυρωθεῖ ἀπό τήν Πενθέκτη Οἰκουμενική Σύνοδο καί ἔτσι ἔχουν περιβληθεῖ καθολικό καί ἀπόλυτο κῦρος (αὐθεντία), ὅπως ἔχουν φυσικά καί τά προηγούμενα χωρία τῆς Ἁγίας Γραφῆς:

α) Ὁ ιη΄ κανόνας τῆς Λαοδικείας ὁρίζει: «Περί τοῦ τήν αὐτήν λειτουργίαν τῶν εὐχῶν πάντοτε καί ἐν ταῖς ἐνάταις, καί ἐν ταῖς ἑσπέραις ὀφείλειν γίνεσθαι» (Γ. Ράλλη – Μ. Ποτλῆ, Σύνταγμα τῶν θείων καί ἱερῶν κανόνων, τομ. Γ΄, σελ. 186 – 187). Ὁ μεγάλος βυζαντινός κανονολόγος Βαλσαμών γράφει, σχολιάζοντας τόν κανόνα αὐτόν: «Καί οὗτος ὁ κανών διορθωτικός ἐστι παλαιοῦ τινος ἔθους ἀτάκτου. Φαίνεται γάρ, ὥς τινες ἐξ ὑπεροψίας εὐχάς συντιθέμενοι εἰς τάς ἑσπερινάς ὑμνῳδίας, ἀνεγίνωσκον αὐτάς... Φασίν οὖν οἱ Πατέρες, ἀρκεῖν τάς παραδεδομένας εὐχάς καί ἐν ταῖς ἐνάταις, καί ἐν ταῖς ἑσπέραις, καί ἐν πάσαις ἁπλῶς ταῖς συνάξεσι» (Ράλλη – Ποτλῆ, Σύνταγμα, τόμ. Γ΄, σελ. 187). Καί

β) Ὁ ργ΄/ριδ΄ κανόνας Καρθαγένης τῆς Ἀφρικῆς, μεταξύ ἄλλων, ὁρίζει παρομοίως: *«Ἤρεσε καί τοῦτο, ὥστε τάς κεκυρωμένας ἐν τῇ συνόδῳ ἱκεσίας... ὑπό πάντων ἐπιτελεῖσθαι καί παντελῶς ἄλλας κατά τῆς πίστεως μηδέποτε προενεχθῆναι, ἀλλ᾽ αἱτινεσδήποτε ἀπό τῶν συνετωτέρων συνήχθησαν, λεχθήσονται»* (Ράλλη – Ποτλῆ, Σύνταγμα, τόμ. Γ΄, σελ. 550). Καί ὁ Ἅγιος Νικόδημος, ἑρμηνεύοντας τόν κανόνα, σημειώνει: *«Αἱ παρά τῶν Ἱερέων λεγόμεναι εὐχαί πρός τόν Θεόν εἰς τάς ἐν Ἐκκλησίᾳ ἱκεσίας, διάφοροι εἶναι... Ταύτας λοιπόν τάς εὐχάς διορίζει ὁ παρών Κανών νά λέγωσιν ὅλοι· τάς κεκυρωμένας ὅμως ἀπό τήν Σύνοδον καί ἀπό τούς σοφωτέρους, καί ὄχι τάς νέας τάς παρά τινων συνθεμένας κατά τῆς πίστεως καί μή κεκυρωμένας Συνοδικῶς»* (Πηδάλιον, σελ. 518–519).

Νομίζουμε ὅτι αὐτά τά κανονικά κείμενα (Ἁγία Γραφή καί ἱεροί κανόνες) μποροῦν νά ἀποτελέσουν τή βάση γιά μιά καλλίτερη καί ἀντικειμενικότερη προσέγγιση τοῦ θέματος καί γιά τήν ὑπέρβαση κάθε ἀντιλογίας, ἀντιπαραθέσεως καί διαφωνίας, καί ἐν πάσῃ περιπτώσει γιά τήν ἐπίτευξη κάποιας συμφωνίας μεταξύ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας μέ τίς διαφορετικές ἤ καί ὑποκειμενικές ἀπόψεις τους.

2. Μερικές διευκρινίσεις

Ἴσως παρατηρήσει κάποιος ὅτι οἱ ἀνωτέρω κανόνες εἶναι πιό ἀνελαστικοί ἀπό ἐκεῖνα πού ὁρίζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι «κανονίζουν» τά πράγματα πιό «στενά» καί αὐστηρά ὡς πρός τή γλώσσα καί τή μορφή τοῦ κειμένου ἀπ᾽ ὅ,τι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Ὡστόσο:

α) Δέν πρέπει νά μᾶς διαφεύγει τῆς προσοχῆς ὅτι οἱ κανόνες αὐτοί ἀναφέρονται σέ εὐχές, ἱκεσίες καί ἀκολουθίες, οἱ ὁποῖες εἶχαν ἐγκριθεῖ ἀπό τά ἁρμόδια ἐκκλησιαστικά

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛ.

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

Τοῦ ***κ. Λάμπρου Σκόντζου***
Θεολόγου – Καθηγητοῦ

Τὸ Πανάγιο Πνεῦμα εἶναι τὸ κυριαρχοῦν Θεῖο Πρόσωπο στὴν μετὰ τὴν Πεντηκοστὴ ἱστορικὴ πορεία τῆς Ἐκκλησίας μας. Αὐτὸ κατεργάζεται τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου καὶ τὸν ὁδηγεῖ, σύμφωνα μὲ τὸ θεῖο σχέδιο, στὴν ἐσχατολογική του προοπτική. Μέσα ἀπὸ τὴ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας ὁ Παράκλητος, *«τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται»* (Ἰωάν. 15, 26), ὁδηγεῖ τὴν οἰκουμένη *«εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν»* (Ἰωάν. 16, 13), ἡ ὁποία λόγω τῆς μακραίωνης δουλείας τοῦ διαβόλου βρισκόταν σὲ σκοτάδι πλάνης. Καὶ ὄχι μόνο αὐτό. Τὸ Πανάγιο Πνεῦμα, σύμφωνα μὲ τὸν ἀπόστολο Παῦλο, ὁδηγεῖ τοὺς πιστοὺς στὴν πνευματική τους καλλιέργεια καὶ πρόοδο, μοιράζοντας χαρίσματα ἀρετῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ ὁρατὰ ἀποτελέσματα τῆς μεταμόρφωσής τους. Ὁ μέγας ἀπόστολος τὰ χαρακτηρίζει ὡς καρπὸ τοῦ Πνεύματος καὶ τὰ ὁρίζει ὡς *«ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια»* (Γαλ. 5, 22). Αὐτοὺς τοὺς ὑπέρτατους καρποὺς τοῦ Πνεύματος ἡ Ἁγία μας Ὀρθόδοξη Καθολικὴ Ἐκκλησία τοὺς προβάλλει καὶ τοὺς καλλιεργεῖ δημιουργώντας τὴν ὀρθόδοξη πνευματικότητα, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν πεμπτουσία τῆς αὐθεντικῆς χριστιανικῆς ζωῆς. Βιώνοντας οἱ πιστοὶ τὴν ὀρθόδοξη πνευματικότητα ζοῦν κατὰ τοὺς ἁγίους Πατέρες τὴν κατὰ φύσιν ζωὴ καὶ προγεύονται τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν.

Ὅμως στὸν ἀντίποδα τῆς ὀρθόδοξης πνευματικότητας ὑπάρχει ὁ πνευματισμός, ὡς τέλεια διαστροφὴ τῆς κατὰ Θεὸν πνευματικότητας καὶ ὁ ὁποῖος εἶναι ἔργο τοῦ σατανᾶ. Σκοπὸ ἔχει νὰ καταστρέψει τὴν κατὰ Θεὸν πνευματικότητα, νὰ ἀφαιρέσει ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο τοὺς σωτήριους καρποὺς τοῦ Πνεύματος, νὰ τὸν ἀποσπάσει ἀπὸ τὴν ὁδὸ τῆς σωτηρίας καὶ τῆς θεώσεως καὶ νὰ τὸν ὁδηγήσει στὴ δυστυχία καὶ τὴν ἀπώλεια.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν πτώση του ἔχασε ὅλα τα ἀρχέγονα χαρίσματα καὶ τὶς εὐλογίες τοῦ Θεοῦ, ποὺ θὰ τοῦ ἔδιναν τὴ δυνατότητα τῆς κατὰ χάριν θεώσεώς του. Ἡ σταδιακὴ ἀπομάκρυνσή του ἀπὸ τὸ Θεὸ τὸν ὁδήγησε στὴν ἐπήρεια τοῦ σατανᾶ, τοῦ ὁποίου ἔγινε ἐκτελεστικὸ ὄργανο τῶν ἄνομων ἔργων του. Ὁ ἄνθρωπος πραγματοποίησε δυστυχῶς τὴν ἀρχέγονη ἐπιθυμία τοῦ Ἑωσφόρου νὰ γίνει θεός, γινόμενος λάτρης του. Στὰ πρόσωπα τῶν ψεύτικων παγανιστικῶν «θεῶν» λατρευόταν ὁ Σατανᾶς (Ψαλμ. 95, 5), μὲ ἀποτέλεσμα ὁ ἄνθρωπος νὰ λαμβάνει, ἀντὶ τῶν εὐλογιῶν τοῦ Θεοῦ, τὴν ἀρνητικὴ σατανικὴ ἐνέργεια, ἡ ὁποία εἶναι ὀλέθρια γιὰ τὰ ἀνθρώπινα πρόσωπα καὶ τὶς κοινωνίες. Ὁλόκληρο τὸ λατρευτικὸ σύστημα τοῦ ἀρχαίου καὶ τοῦ νέου παγανισμοῦ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ διάχυση τῆς σατανικῆς ἐνέργειας στοὺς λατρευτές, κατ᾽ οὐσίαν, τοῦ Σατανᾶ. Αὐτὴ ἡ ἐνέργεια ὀνομάστηκε πνευματισμός, δηλαδὴ ἐνέργεια τῶν πονηρῶν πνευμάτων.

Τόσο στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ὅσο καὶ στὴν Καινὴ Διαθήκη ἀναφέρονται πνευματιστικὰ φαινόμενα, τὰ ὁποῖα ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ τὰ στηλιτεύει μὲ σφοδρότητα ὡς ἔργα τοῦ διαβόλου. Δυστυχῶς ὁ πνευματισμὸς ποτὲ δὲν ἔπαψε νὰ εἶναι παρὼν στὴν ἀνθρώπινη ἱστορία. Ἄνθρωποι ἀπομακρυσμένοι ἀπὸ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ σκέπη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀποδέκτες τῆς σατανικῆς ἐνέργειας καὶ ἀσκοῦσαν καὶ ἀσκοῦν τὸν πνευματισμό, ὡς διαρκὴ λατρεία τοῦ Ἑωσφόρου.

Ἰδιαίτερα στὶς μέρες μας μέσα στὸ νοσηρὸ πνευματικὸ κλίμα τῆς διαβόητης *«Νέας Ἐποχῆς τοῦ Ὑδροχόου»* ἡ ἄσκηση πνευματιστικῶν πρακτικῶν ἔχει πάρει ἀσύλληπτες διαστάσεις καὶ ἔχει γίνει ἡ κύρια ἔκφραση τοῦ σύγχρονου ἀποκρυφιστικοῦ κυκεώνα. Ἄνθρωποι διεστραμμένοι στὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιὰ ἔγιναν μὲ τὴ θέλησή τους ὄργανα τοῦ σατανᾶ, πραγματοποιώντας τὴ θέληση ἐκείνου. Μάγοι, μέντιουμ, ἀστρολόγοι, μελλοντολόγοι, θαυματοποιοί, θεραπευτές, κ.λπ. κάνουν σημεῖα καὶ τέρατα στὸ ὄνομα τοῦ χείριστου ἐχθροῦ τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ διαβόλου. Κανένας δὲ μπορεῖ νὰ γνωρίζει τὸ ἀκριβὲς μέγα πλῆθος τους, καθὼς καὶ τὴν πληθώρα τῶν «πελατῶν» τους. Ἐκεῖνο ποὺ γνωρίζουμε εἶναι ὅτι κάποιοι φροντίζουν νὰ τοὺς προβάλουν καὶ νὰ τοὺς κάνουν γνωστούς. Δὲν ὑπάρχει μέσον μαζικῆς ἐνημερώσεως ποὺ νὰ μὴ τοὺς προβάλλει καὶ νὰ τοὺς διαφημίζει. Οἱ ἀστρολόγοι καὶ οἱ πνευματιστὲς ἔγιναν μόνιμοι «στὰρ» τῶν τηλεοπτικῶν καναλιῶν. Διεθνὴς διαβόητος πνευματιστὴς συνεπαίρνει τὰ πλήθη τῶν τηλεθεατῶν μὲ τὰ σημεῖα καὶ τέρατα, ποὺ ποιεῖ στὶς πάμπολλες τηλεοπτικὲς ἐκπομπές, πείθοντάς τους ὅτι οἱ ἀπόκρυφες δυνάμεις ἔχουν καταλυτικὴ ἐπίδραση ἀκόμη καὶ τὸν πρῶτο λόγο στὴ ζωή μας!

Πνευματιστικὰ συνέδρια διοργανώνονται τακτικὰ σὲ πολλὲς πόλεις, ὅπου προβάλλεται ὁ πνευματισμὸς ὡς δῆθεν ἐπιστήμη! Ψευτοδιανοούμενοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ὡς φλάμπουρο τὸ μίσος κατὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας Του, πασχίζουν νὰ «ἀποδείξουν» ὅτι τὰ πνευματιστικὰ φαινόμενα εἶναι «φυσικὰ» φαινόμενα! Μάταια ὅμως, διότι ἔρχονται οἱ ἴδιοι οἱ πνευματιστές, γιὰ νὰ βεβαιώσουν ὅτι τὰ πνευματιστικὰ φαινόμενα εἶναι μεταφυσικὲς διεργασίες πνευμάτων! Ἐμεῖς ἐπιβεβαιώνουμε καὶ συμπληρώνουμε ὅτι εἶναι ὄντως διεργασίες πνευμάτων, τῶν ἀκαθάρτων δαιμονικῶν πνευμάτων!

Εἶναι πολλοὶ ἐκεῖνοι ποὺ πέφτουν θύματα σύγχυσης, ὅσον ἀφορᾶ τὸν πνευματισμό. Φροντίζουν οἱ εἰδικοὶ νὰ καλλιεργοῦν αὐτὴ τὴ σύγχυση μὲ τὸ νὰ συσχετίζουν τὸν πνευματισμὸ μὲ τὴν ὀρθόδοξη πνευματικότητα. Χρησιμοποιοῦν μάλιστα συχνὰ ὁρολογία ἁγιογραφικὴ καὶ πατερική. Δὲν εἶναι λίγες οἱ περιπτώσεις ποὺ στὰ σκοτεινὰ «ἐργαστήρια» τῶν μάγων, τῶν μέντιουμ καὶ τῶν μάντεων ὑπάρχουν ἀναρτημένες ἱερὲς εἰκόνες. Ὅλα αὐτὰ εἶναι σατανικὰ τεχνάσματα, γιὰ νὰ μπερδεύονται οἱ ἀδαεῖς. Εἶναι ἄλλωστε βασικὴ ἐπιδίωξη τῆς «Νέας Ἐποχῆς» ὁ συγκρητισμὸς καὶ ἡ νόθευση τῆς ἀλήθειας μὲ τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀπάτη. Εἰδικὰ γιὰ τὴν ὕπαρξη ἁγίων εἰκόνων στὰ «ἐργαστήρια» τῶν μάγων, αὐτὲς ἔχουν δυστυχῶς καὶ τελετουργικὸ χαρακτήρα, ἤτοι βεβηλώνονται ἀπὸ τοὺς μάγους κατὰ τὴν ἐπίκληση τῶν πονηρῶν πνευμάτων!

Οὐδεμία σχέση ὑπάρχει μεταξὺ ὀρθοδόξου πνευματικότητας καὶ πνευματισμοῦ, διότι, ὅπως προαναφέραμε, ὁ πνευματισμὸς εἶναι ἡ πλήρης ἀντιστροφὴ τῆς ὀρθοδόξου πνευματικότητας. Ἡ ἐμπειρία τῆς βιώσεως τοῦ ὀρθοδόξου πνευματικοῦ ἰδεώδους εἶναι μιὰ ὑγιὴς ψυχοσωματικὴ κατάσταση, ἡ ὁποία προσφέρει στὸν πιστὸ ἠρεμία, ἀταραξία, χαρά, ἀσφάλεια, ἀγάπη, πνευματικὴ πληρότητα καὶ πρὸ πάντων τέλεια νοητικὴ καὶ πνευματικὴ διαύγεια. Ὁ ὀρθόδοξος πιστὸς δὲν πέφτει σὲ κανενὸς εἴδους παθολογικὴ ἔκσταση, ποὺ νὰ ἔχει ἀπολέσει τὶς αἰσθήσεις του, πολλῷ δὲ μᾶλλον νὰ σπαράσσεται, νὰ κραυγάζει, νὰ ἀφρίζει, νὰ βρίζει καὶ νὰ ἀπειλεῖ. Οἱ ἄκτιστες δωρεὲς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἐμφανεῖς στὸ πρόσωπο τοῦ ὀρθοδόξου πιστοῦ, τὸ ὁποῖο ἀντικατοπρίζει τὴ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛ.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΤΟ ΚΛΕΙΔΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ

Στήν ἐποχή μας ἐλάχιστοι ἄνθρωποι ζοῦν σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Τό πλῆθος τοῦ λαοῦ ἀδιαφορεῖ ἤ βρίσκεται σέ πλήρη ἄγνοια. Δυστυχῶς ἡ κατάσταση εἶναι δύσκολη ἀπό πνευματικῆς πλευρᾶς καί οἱ κληρικοί προβληματίζονται πῶς θά μπορέσουν νά προσεγγίσουν τούς ἀνθρώπους καί νά τούς μιλήσουν γιά τόν Σωτῆρα Χριστό. Στό ἔργο αὐτό δέν χρειάζεται ἡ κατά κόσμον σοφία, οὔτε ἔκτακτα χαρίσματα. Χωρίς νά εἶναι ἀρνητικά αὐτά, δέν εἶναί καί ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Ἄν ὑπάρχουν, ἔχει καλῶς. Καί ἐάν δέν ὑπάρχουν, πρέπει νά ἀνησυχοῦμε πολύ.

Τό κλειδί τῆς ἐπιτυχίας βρίσκεται ἀλλοῦ. Οἱ κληρικοί, ἀλλά καί οἱ λαϊκοί, πού ἔχουν τήν συναίσθηση τῆς ἱεραποστολικῆς τους ἀποστολῆς, πρέπει νά προετοιμάζουν τούς ἀνθρώπους, ὅπως ἔκανε καί ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Ἑτοίμαζει τούς ἀνθρώπους, γιά νά δεχτοῦν τόν Χριστό μέ τό μονολεκτικό, θά ἔλεγα, κήρυγμά του: «Μετανοεῖτε· ἤγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Τί σήμαινε αὐτό; Ἔπρεπε νά ἀλλάξουν φρονήματα, σκέψεις καί τρόπο ζωῆς. Γιατί μόνο ἔτσι θά μποροῦσαν νά ἐκτιμήσουν αὐτό, πού θά ἔφερνε ὁ Χριστός, δηλαδή τήν οὐράνια ζωή, μιά διαφορετική αἴσθηση τῆς ἐπίγειας ζωῆς καί μιά προσδοκία τῆς αἰώνιας καί μακαρίας ζωῆς.

Ἡ μετάνοια δέν εἶναι κάτι τό θεωρητικό, ἁπλές καί ἀνώδυνες σκέψεις, ἀλλά κάτι τό πρακτικό μέ καρπούς, πού γίνονται ἀντιληπτοί ἀπό τίς αἰσθήσεις τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ λόγος τοῦ Προδρόμου πρός τούς Φαρισαίους καί Σαδδουκαίους, πού τόν συνάντησαν στήν ἔρημο καί τοῦ ζητοῦσαν νά λάβουν τό βάπτισμά του, εἶναι διαφωτιστικός. Τούς εἶπε: «Ποιήσατε καρπόν ἄξιον τῆς μετανοίας». Ἔπρεπε, λοιπόν, νά ἐπιδοθοῦν σέ ἀγαθά ἔργα καί ἐνάρετες πράξεις. Μέ ἄλλα λόγια ἡ μετάνοια τους νά εἶναι οὐσιαστική καί νά ἀποδεικνύεται.

Βέβαια, οἱ ἄνθρωποι δέν εἶναι σταθεροί στίς ἐπιλογές τους. Συνεχῶς μεταβάλλονται καί συνεχῶς ἁμαρτάνουν, γι᾽ αὐτό καί ὁ ἅγιος Ἰωάννης ζητοῦσε διαρκῆ μετάνοια, καθημερινή. Μόνο ἔτσι θά μποροῦσαν νά ὁδηγηθοῦν στήν βαθιά ταπείνωση καί στήν πλήρη ἀποδοχή τῆς νέας διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ.

Ἴσως κάποιος ἰσχυριστεῖ ὅτι ὁ Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος ἔχει ἕνα πλεονέκτημα. Ἦταν ἀσκητικός καί ζοῦσε στήν ἔρημο, ἀποδεικνύοντας ἔτσι τήν πλήρη ἀφοσίωσή του στόν Θεό. Τό γεγονός αὐτό ἔκανε τό λόγο του πειστικότερο. Οἱ σημερινοί κληρικοί εἶναι ἄνθρωποι τῆς ἄνεσης, τῆς πολυτέλειας καί τῆς ἀφθονίας τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, γι᾽ αὐτό καί τά λόγια τους εἶναι ἀναξιόπιστα. Δυστυχῶς, λείπει ἡ συνέπεια στή ζωή τους, ἐνῶ ὁ συμβιβασμός μέ τόν ἁμαρτωλό κόσμο καί ἡ ἐκκοσμίκευση εἶναι τά χαρακτηριστικά τους.

Δέν μπορεῖ κανείς νά ἀμφισβητήσει αὐτόν τόν ἰσχυρισμό. Ὑστεροῦν οἱ κληρικοί καί οἱ κήρυκες τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Δέν ἔχουν καμιά σχέση μέ τό φρόνημα καί τήν ἀσκητικότητα τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Στήν ἐποχή μας προβάλλεται ὁ κληρικός, πού ἔχει ἀνοιχτούς ὁρίζοντες, ἔχει γνώση τί συμβαίνει στήν κοινωνία καί ἀκολουθεῖ τήν τεχνολογία. Ἀντίθετα, τόν παραδοσιακό ἱερέα τόν θεωροῦν ἀκατάλληλο γιά ποιμαντικό ἔργο, γιατί δέν μπορεῖ νά δεῖ τήν πραγματικότητα καί νά χρησιμοποιήσει σύγχρονους τρόπους προσέγγισης τῶν ἀνθρώπων. Ὅμως ὑπάρχει μιά σοβαρή ἔνσταση πάνω στό θέμα αὐτό. Οἱ Γέροντες τῆς ἐποχῆς μας ἦταν παραδοσιακοί, ταπεινοί, χωρίς νά ἐκσυγχρονίζονται καί ὅμως μπόρεσαν νά διδάξουν χιλιάδες ἀνθρώπους καί νά τούς σταθεροποιήσουν στήν κατά Θεόν ζωή. Προφανῶς τό μεγάλο τους χάρισμα ἦταν ἡ ἁγιότητα, τήν ὁποία εἶχαν ἀποκτήσει μέ τήν καθημερινή τους ἄσκηση, τόν παραδοσιακό τρόπο ζωῆς καί τή σταθερότητά τους στόν πνευματικό ἀγώνα.

Εἶναι καιρός νά περιορίσουν οἱ κληρικοί τήν θεωρία καί νά στραφοῦν στήν ἐπώδυνη ἄσκηση, γιατί μόνο ἔτσι θά ἔχουν ἐπιτυχία στό ἔργο τους. Οἱ ἄνθρωποι θέλουν περισσότερο νά βλέπουν παρά νά ἀκοῦν. Νά βλέπουν τόν κληρικό, πού ἔχει φόβο Θεοῦ καί ὄχι νά ἀκοῦν τόν ὑποκριτή, πού εἶναι κοσμικός καί ὄχι σπάνια ἀθεόφοβος.

Πρεσβ. Διονύσιος Τάτσης